اخبار و تحلیل‌ها

نشریه روزانه (داخلی) معاونت سیاسی نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه
سال بیست‌وسه ـ شماره ۵۳۶۱ دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹

امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

بی‌شک تبیین و تفسیر دین با دیدگاه مخصوص اهل‌بیت وحی و رفع تحریف‌ها و کج‌فهمی‌ها از معارف اسلامی و احکام دینی نیز هدف مهمی برای جهاد اهل‌بیت به‌حساب می‌آمد؛ اما طبق قرائن حتمی، جهاد اهل‌بیت به این هدف‌ها محدود نمی‌شد و بزرگ‌ترین هدف آن، چیزی جز تشکیل حکومت علوی و تأسیس نظام عادلانه اسلامی نبود. (۱۳۶۳/۰۵/۱۸)

www.basirat.ir

▼حرف روز — کنترل بازارهای موازی؛ راهکاری برای ثبات بورس

بازار سرمایه بیش از یک ماه است که حال‌وروز ناخوشی دارد. در این مدت، دولت و سایر نهادهای مربوط، تلاش‌های زیادی را برای بازگرداندن آرامش به این بازار انجام داده‌اند که آخرین نمونه آن جلسه دو و نیم‌ساعته غیرعلنی مجلس بود و امروز نیز با حضور وزیر اقتصاد، رئیس‌کل بانک مرکزی و رئیس سازمان بورس در مجلس، بررسی روند برون‌رفت از وضع موجود بورس ادامه خواهد داشت. سؤال اساسی این است، چرا تاکنون تقریباً تمام این تلاش‌ها ناموفق بوده است؟

نکات تحلیلی: ۱- مهم‌ترین عامل رشد بازار سرمایه، نقدینگی است. هنگامی‌که نقدینگی در بازار سرمایه زیاد باشد، تقاضا برای خرید سهام بیش از درخواست فروش آن شده و لذا بازار، پرانرژی و مثبت خواهد بود و برعکس زمانی که نقدینگی کم شود، فشار فروش بر خرید پیشی گرفته و جریان کلی بازار را منفی می‌کند. ۲- از ابتدای سال جاری تا پایان مردادماه، ۱۰۳ هزار میلیارد پول حقیقی وارد بازار سرمایه شده است که از این میزان، حدود ۱۷ هزار میلیارد در شهریورماه از بورس خارج شده است. از سویی دیگر ارزش کنونی سهام عدالت حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان است که حتی درصد کمی از دارندگان آن قصد فروش سهم خود را داشته باشند، سازوکار عرضه و تقاضا در بازار سرمایه مختل شده و نقدینگی خارج شده از آن شیب تندتری خواهد گرفت، درحالی‌که بورس ایران برای عبور از شرایط فعلی به حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی جدید نیاز دارد. ۳- افزایش کنترل نشده قیمت کالاهای سرمایه‌ای مثل مسکن و خودرو، باعث شد که جهت حرکت نقدینگی در کشور تا حدی تغییر کند. این تغییرات در بازارهای موازی در شرایطی رخ داد که برخی مواضع و تصمیمات دولتی در خصوص بازار سرمایه، موجب بی‌ثباتی و کاهش اطمینان سهامداران به بورس شد.

نکته راهبردی: دولت منابع کافی و توان تأمین نقدینگی مداوم و پرفشار موردنیاز بازار سرمایه را ندارد و همواره سعی نموده است با ایجاد مشوق‌هایی، نقدینگی موجود در بازار را به سمت بازار سرمایه سوق دهد. اگرچه تصمیمات اخیر دولت با گسترش قراردادهای اختیار فروش و یا سوق دادن بخشی از منابع صندوق ملی توسعه به سمت بازار سرمایه، توانسته است بخشی از فضای بی‌اعتمادی به این بازار را ترمیم کند، لیکن تا زمانی که بازارهای موازی مثل بازار ارز، طلا، مسکن و خودرو کنترل نشود، جهت حرکت نقدینگی به سمت بورس تغییر نخواهد کرد. علاوه بر این، بر اساس نظر کارشناسان، ارزش واقعی سهام شرکت‌ها بسیار بالاتر از قیمت‌های کنونی است، پس لازم است سهامداران نیز از رفتارهای هیجانی پرهیز نمایند تا آرامش به بازار سرمایه بازگردد. (نویسنده: علی کارگر)

▼گزارش روز — دست در جیب آیندگان!

«صندوق توسعه ملی» با هدف تبدیل بخشی از عواید ناشی از فروش نفت و فراورده‌های آن به ثروت‌های ماندگار و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و نیز حفظ سهم نسل‌های آینده از این منابع تأسیس شده است.

گزاره‌های خبری:

۱- «پرویز حناچی»، شهردار تهران اخیراً در نامه‌ای به مقام معظم رهبری، درخواست کمک برای خرید ۲۵۰ اتوبوس درون‌شهری از صندوق توسعه ملی کرده است. ۲- صندوق توسعه ملی در زمینه‌های مختلفی همچون تولید ملی، صادرات غیرنفتی، اشتغال و حمایت از کار و سرمایه داخلی، برنامه ریزی شده که منابع ارزی ذخیره‌شده در آن بر اساس مفاد تعیین‌شده در اساسنامه استفاده می‌گردد. ۳- در دولت آقای روحانی برداشت‌های مختلفی از این صندوق صورت گرفته است که آخرین مورد از آن، برداشت مبلغ یک میلیارد یورو در ابتدای سال ۹۹ برای مقابله و مدیریت عوارض ناشی از شیوع ویروس کرونا در کشور بود. ۴- در ابتدای سال ۹۷ آقای روحانی در نامه‌ای به مقام معظم رهبری درخواست مساعدت ۲ میلیارد دلاری برای رفع خسارت‌های سیلاب عید نوروز را داشت که ایشان با تأکید بر تکیه دولت بر پیشبرد مأموریت‌ها با سایر منابع هزینه‌ای، با این درخواست موافقت کردند. معظم له تلویحاً به دولت گوشزد کردند که نباید در هر موضوعی آسان‌ترین شیوه تأمین منابع را انتخاب و دست به منابع حیاتی کشور دراز کرد.

نکته راهبردی: برخی مسئولین ارشد دولت تدبیر و امید از همان روزهای آغازین اعلام کردند؛ صندوق ذخیره ارزی خالی است. این موضوع موجب افزایش فشارهای اقتصادی دشمن و ضریب دهی غیرواقعی به ضرورت مذاکره در جامعه شد؛ اما اکنون دولتمردان برای برداشت از صندوقی که خود اذعان به خالی بودن آن داشته‌اند، صف بسته‌اند! خرید ناوگان حمل‌ونقل عمومی ردیف بودجه‌ای مشخصی دارد و تأمین بودجه آن از صندوق توسعه ملی برخلاف اصل تشکیل صندوق و اهداف پیش‌بینی‌شده برای آن است. شهرداری به‌جای چنین درخواستی لازم است مطالبه بودجه خود را از دولت داشته باشد و از بودجه‌های مصرح در قانون برای برنامه‌های جاری خویش هزینه کند، نه این‌که دست در جیب آیندگان کند. (نویسنده: فرهاد مهدوی)

▼ خط تحریف — «شرق» در انتظار منجی آمریکایی

روزنامه شرق در یادداشتی با عنوان «انتخابات آمریکا و اقتصاد ایران»، نوشت: «اگر ترامپ بتواند با سودمندی از هر ابزار در انتخابات برنده شود، میزان فشار آمریکا بر ایران و اقتصاد ایران افزایش خواهد یافت. اگر جو بایدن، نامزد دموکرات‌ها، برنده انتخابات ریاست‌جمهوری شود، نخستین تأثیر آن کاهش فشار اقتصادی خواهد بود که ترامپ در دو، سه سال گذشته بر اقتصاد ایران تحمیل کرده است. دموکرات‌ها جنساً نرم‌تر از جمهوری‌خواهان هستند. روی کار آمدن دموکرات‌ها در آمریکا در سال آینده میلادی به احتمال بسیار زیاد فشار کنونی اقتصادی‌ای را که ترامپ بر ایران وارد کرده، تعدیل خواهد کرد (!!!) اگر با انتخاب بایدن فروش نفت ایران آغاز شود و به‌تدریج گسترش یابد، بحران اقتصادی کنونی ایران به‌تدریج فروکش خواهد کرد». این رسانه اصلاح‌طلب اضافه می‌کند: «در صورت پیروزی دموکرات‌ها حرکت به‌سوی رفاه نسبی شتاب خواهد گرفت. فقر کنونی در طبقات پایین اقتصادی به‌تدریج کاهش خواهد یافت. مسکن و اجاره‌بها نیز پایین خواهد آمد. روابط تجاری ایران با کشورهای اطراف و اروپا و خاور دور نیز بهبود خواهد یافت. این تغییرات اگر مثبت باشد، سود آن نصیب دولت بعدی در ایران خواهد شد». اما و اگرهایی که روزنامه شرق ترسیم می‌کند، در حالی است که؛ تجربه تحریم‌ها در دوره‌های مختلف نشان می‌دهد، دموکرات‌ها نیز پا به‌پای جمهوری خواهان علیه منافع ملت ایران قدم برداشته‌اند، نمونه این اتحاد رویه علیه ایران را می‌توان در مصوبات کنگره و سنای این کشور در خصوص طرح‌های مربوط به کشورمان مشاهده کرد. شاهد مثال دیگر در خصوص عدم تغییر مواضع آمریکا با جابجایی سکان ریاست جمهوری این کشور، سخنرانی اخیر «جو بایدن» بود که صراحتاً اعلام کرد: «اگر در انتخابات پیروز شوم، محدودیت‌های ایران ذیل برجام را طولانی‌تر و کامل‌تر می‌کنم».

▼ اخبار

سرمایه‌گذاری در بورس به‌جای سپرده‌گذاری در بانک

در طرح سنجش نگرش مردم ایران پیرامون وضعیت اقتصادی کشور با جامعه آماری شهروندان بالای ۱۸ سال کل کشور و تعداد نمونه ۱۵۹۰ که به شیوه مصاحبه تلفنی اجرا شد (۲۹ تیر تا ۵ مرداد ۹۹)؛ در سؤالی از مردم پرسیده شده است «ترجیح می‌دهید پس‌انداز خود را چگونه مدیریت کنید؟» ۱۷ درصد گفته‌اند در بازار زمین و مسکن؛ ۱۶,۵ درصد؛ در زمینه اشتغال‌زایی و کارآفرینی؛ ۹,۲ درصد گفته‌اند در بورس؛ ۸,۱ درصد پس‌انداز خود را در بانک و ۵,۸ درصد گفته‌اند طلا و سکه و ۱,۶ درصد نیز دلار و ارز خریداری می‌کنند. نکته قابل‌توجه در مقایسه مدیریت پس‌انداز کل جمعیت در مرداد ۱۳۹۹ با خرداد ۱۳۹۸، کاهش قابل‌توجه میزان تمایل به پس‌انداز در بانک و افزایش تمایل به سرمایه‌گذاری در بازار بورس است. در خرداد ۹۸، ۲۴,۸ درصد مردم گفته بودند ترجیح می‌دهند پس‌اندازشان را در بانک‌ها سپرده‌گذاری کنند، این میزان در مرداد ۱۳۹۹ به ۸,۱ درصد رسیده است. در مقابل، سرمایه‌گذاری مردم در بورس رشد داشته و از ۱,۵ درصد در خرداد ۹۸ به ۹,۲ درصد در مرداد ۹۹ رسیده است. افراد بالای ۵۰ سال (۱۲ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی پس‌اندازشان را در بانک سپرده‌گذاری می‌کنند. جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال (۲۱,۲ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی تمایل به اشتغال‌زایی و کارآفرینی دارند؛ همچنین میزان تمایل به سرمایه‌گذاری در بورس بین جوانان (۱۲,۹ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی است.

فناوری حداکثری یا فناوری حداقلی؟!

با نگاه به رویکرد مقام معظم رهبری در موضوع فضای مجازی، درمی‌یابیم که ایشان معتقد به فناوری حداکثری در مورد فضای مجازی هستند و به دلیل شناخت عمیق معظم له از این فضا و ابعاد مرتبط با آن، تنها به حوزه کاربری و مصرف‌کننده بودن راضی نبوده و بیش از عرصه کاربری به عرصه حاکمیتی و مدیریتی فضای مجازی توجه خاصی دارند. ازاین‌رو نمی‌توانیم قبول کنیم که زمین بازی و مدیریت در اختیار بیگانگان باشد و آن‌ها به مردم و امورات کشور جهت دهند. از همین رو باید در تراز کشورهای پیشرفته حوزه ICT و صاحب فناوری باشیم و به یک ابرقدرت در این حوزه تبدیل شویم؛ اما در کنار این دیدگاه، غرب‌گرایان و برخی مسئولین دولتی، به فناوری حداقلی و کاربری و مصرف‌کننده بودن در فضای مجازی رضایت داده‌اند و به جای آستین بالا زدن و زحمت کشیدن برای هم‌سطح شدن با کشورهایی نظیر چین و آمریکا، با تولید ادبیات و بکارگیری واژگانی نظیر فیلترینگ، مسدودسازی، محدودیت، سواد رسانه‌ای و کلی‌گویی‌های دیگری مثل آن، خود را در این عرصه قهرمان نشان می‌دهند و با طرح‌هایی که موجب قدرتمند شدن کشور در فضای مجازی می‌شود، به مخالفت برمی‌خیزند. جای تعجب است که چرا این عده، با توجه به گرایش شدید به آمریکا و غرب، در این موضوع آمریکایی عمل نمی‌کنند و نمی‌خواهند کشور در این موضوع مثل آمریکا صاحب فناوری شود؟! وزیر ارتباطات کشورمان در مصاحبه اخیر تلویزیونی خود بارها از کلیدواژه فیلترینگ استفاده کرده تا کم‌کاری‌ها و ضعف‌های مدیریتی این وزارتخانه را در موضوعاتی مثل شبکه ملی اطلاعات، در پوشش مبارزه با فیلترینگ جبران کند. این نوع اظهارنظرها تعبیری جز آدرس غلط دادن به مخاطب و گرایش به شعارهای پوپولیستی برای جلب رضایت مردم ندارد.

تغییر نگاه ایران به شرق

«اکاترینا بلینوا»، تحلیلگر روسی در اسپوتنیک یادداشتی با این عنوان منتشر کرد: «چگونه مشارکت استراتژیک ایران- چین شاید آخرین میخ را بر تابوت سیاست فشار حداکثری ایالات‌متحده وارد کند؟». بلینوا آورده است: «چشم‌انداز یک همکاری بلندمدت چینی- ایرانی باعث برانگیختن واکنش‌های متنوع ناظران مسائل بین‌المللی شده است. بر همین اساس (نشریه آمریکایی) فارین پالیسی ادعا کرد که این توافق «خبر بدی برای غرب» است و پیش‌بینی یک تغییر سازماندهی مجدد ژئوپلیتیکی در خاورمیانه و آسیا را کرد که بر اساس آن چین جای پای خود را در مناطق مهم استراتژیک تقویت می‌کند». به نوشته او «دوم آگوست (۱۲ مرداد) مایک پامپئو وزیر خارجه ایالات‌متحده هم به این دسته هشداردهندگان (درباره توافق ایران و چین) وارد شد و در مصاحبه با فاکس نیوز مدعی شد که ورود چین به ایران «خاورمیانه را بی‌ثبات خواهد کرد» و اسرائیل، عربستان سعودی و امارات را «در معرض خطر» قرار می‌دهد. هیچ موضوع شگفت‌آوری درباره مخالفت رسانه‌های جریان اصلی و دولت‌های غربی با توافق چین و ایران وجود ندارد؛ توافقی که نمادی از تغییر قاطعانه ایران به سمت شرق است».

▼ اخبار کوتاه

◄ **چرا اکبر طبری به اعدام محکوم نشد؟**/ علی بهادری جهرمی، رئیس مرکز وکلای قوه قضائیه در توضیح رأی دادگاه به پرونده اکبر طبری، توضیح داد: «در حال حاضر در نظام کیفری ما جرائم به چهار دسته تعزیر، حد، قصاص و دیات تقسیم می‌شوند. آنچه مشخص است جرایم ارتکابی آقای طبری از نوع تعزیر می‌باشد و خود مجازات‌های تعزیری هم به هشت درجه تقسیم می‌شود که شدیدترین آن، مجازات تعزیری درجه ۱ و میزان حبس در آن بیش از ۲۵ سال است. تعیین ۳۱ سال حبس به عنوان مجازات اشد برای وی (طبری) بیانگر صدور یک حکم سنگین علیه آقای طبری است و در واقع می‌توان گفت شدیدترین مجازات تعزیری برای وی در نظر گرفته شده است. این حکم را نباید با جرایم حدی مستوجب اعدام یا جنایات عمدی مستوجب قصاص مقایسه کرد؛ چراکه نوع اتهامات ماهیتاً متفاوت از یکدیگر است. علاوه بر این باید متذکر شد که وی تنها به مجازات حبس محکوم نشده است، بلکه برای وی جزای نقدی سنگین و مصادره اموال نیز در نظر گرفته شده است.»

◄ **عرب‌ها از طالبان یاد بگیرند!**/ «عبدالباری عطوان» سردبیر رأی الیوم نوشت: «اینکه پمپئو این‌چنین خوار و ذلیل کنار هیئت مذاکره‌کننده طالبان می‌ایستد و بخشش و گذشت آن‌ها را خواستار است و عقب‌نشینی امن نیروهای خود را از افغانستان گدایی می‌کند، درس عبرتی برای عرب‌ها بویژه فلسطینیان است. به‌خوبی طالبان را می‌شناسم، فرماندهان طالبان هواپیماهای ویژه ندارند، لباس‌هایی از جنس ابریشم بر تن نمی‌کنند و دروغ نمی‌گویند، ازاین‌رو پیروز شدند و شروط خود را تحمیل کردند.»

◄ **ورود دیوان محاسبات به قراردادهای فوتبالی**/ دیوان محاسبات در نامه‌ای به وزارت ورزش اعلام کرد، علاوه بر قراردادهای پرحاشیه قبلی، به قراردادهای سال آتی فوتبال ورود کرده و از ابزار نظارتی خود جهت حفظ بیت‌المال استفاده خواهد کرد.

◄ **خیانت در امانت!**/ «بالایی»، مدیرکل بحران استان کرمانشاه خبر داد: «ما نه از میزان مبلغی که مردم به حساب سلبریتی‌ها واریز کردند اطلاعی داریم و نه درباره اینکه این پول را کجا هزینه کردند، اطلاع داریم. باید هلال‌احمر از طریق دادستانی از سلبریتی‌ها پاسخ بخواهد که اعلام کنند مردم چقدر پول به حساب شما ریختند و دوم اینکه به مردم گزارش بدهند پول‌ها را کجا هزینه کرده‌اند. سهم سلبریتی‌ها در ساخت واحدهای مسکونی برای مردم زلزله‌زده مجموعاً کمتر از ۵ میلیارد تومان بوده است».

◄ **احکام سیاسی (سؤال ۳۹):** حکم بیان مطلبی که عیب محسوب می‌گردد، اما در فرد وجود ندارد، چیست؟ پاسخ: این نوع گفتگو تهمت است و چون گناه دروغ و غیبت نیز به آن اضافه می‌گردد؛ گناهش بیشتر می‌شود.